
-109-2°
BOX

En megit nyttelig taffle/som indholder

de besønderligste Aarsager/huor faar Guds søn/Jesus
Christus/kom ned aff Himmelen/anammet Mandom/oc lod sig føde til Verden/screff-
uit aff Nicolao Palladio/ oc skenckt erlict oc velbyrdict mand/ Laue Urne/ Kö-
[illegible]

En megit nyttelig taffle/som indholder

de besønderligste Aarsager/ huor faar Guds søn/ Jesus

Christus/ kom ned aff Himmelen/ anammet Mandom/ oc lod sig føde til Verden/ screffuit aff Nicolao Palladio/ oc skenckt erlig oc velbyrdig mand/ Laue Vrne/ Kōgelig Maiestatz tro befalnings mand offuer Stigtens Gods/ i Skaane stigt/ til Nytaars gaffue/ Aar 1558.

END dog at inted menniske i Verden/ vdi denne forderffuede natur/ kand nock betencke/ meget mindre mundelige forkynde alle de aarsager/ huor faar Guds euige Søn/ lod sig føde til denne verden/ Dog (effter den hellige scrifftis lydelse ere disse de besønderligste oc største aarsager) som her effter følge/ huilcke huert Christet menniske bør at vide/ oc trøste sig der met naar behoff gøris.

Den Første Aarsage

Først anammet Guds Søn Menniskens natur oc luod sig føde til verden/ at Menniskens slect som vaar formiddelst Dieffuelē oc synden affskild fra Gud/ oc hørde hen til den euige død och helffuedis ild/ skulde ved hannem dragis til bage igen aff euige fordømmelse oc Dieffuelens mact/ hen til den endelige aarsage/ For hues Menniskē bleff skabt aff Gud i begyndelsen/ som vaar Gud til euige ære oc priiss/ oc menniskēn til euige glæde oc salighed/ Thi/ haffde Guds Søn icke røckt oss til bage/ da haffde det gandske Mēniskens slect bleffuit hoss Dieffuelē i euige quael oc martyr/ oc haffde met hannem bespaattet oc forbandet Gud til euige tid/ Oc ingen Creatur i himmelen eller paa iorden haffde nogen tid kunde befri Menniskēn/ aff denne iemmer oc nød/ Thi alle Mennisker i verdē ere fordømte aff deris egen forderffuede natur/ oc inted Menniske drages til bage igen aff samme fordømmelse/ vden aleniste de Mennisker/ som Tro paa Jesum Christum/ Denne første aarsage beuises aff vor Herris Jesu Christi eget ord/ Johannis iij. Jngen kommer til Faderen vden ved mig. Jtem Jngen opfar til himmelen vden den som er nedkommen aff himmelen/ menniskens Søn som er i Himmelen/ Huo som vil met/ den skal formedelst Troen vere indplantet i Jesu Christo/ da farer hand til Himmelen met hannem/ Saa siger ocsaa S. Augustinus/ at ved Jesum Christū ere wi dragne fra mørcket til lyusit/ fra døden til liffuit/ fra forderffuelsē til herlighed/ fra vdlendighed til vor Færne land/ fra bedrøffuelse til glede/ fra iorden til himmelen. Dēne aarsage hører hen til Guds euige visdom/ Thi før end Menniskēn eller naaget Creatur vaar skabt da vaar det beslutet i dē hellige Trefoldigheds raad/ at naar mēnisken vaar skabt effter Guds Billede/ oc siden falder i synden/ oc i den euige død/ da skulde den anden person i Guddommen/ Guds Søn/ giffue sig ned til oss/ oc drage oss tilbage igen/ oc gøre oss lige ved Englene i Himmelen/ Det stadfester S. Pouel/ til de Epheser i det 1 Capitel. Gud vdualde oss vdi Jesu Christo før end verdsens grund uaal bleff lagdt.

Den anden aarsage

Den anden aarsage/ huor faar Guds søn anammede mandom/ oc lod sig føde til verden/ er/ at hand vilde stille tilfreds/ oc opfylde Guds strenge retferdighed/ Thi det hører til hās retferdighed/ at Mēniskens synd skal icke bliffue vstraffit/ men skal haardelige straffis/ baade met timelige oc euige straff/ vden der bliffuer/ giffuet en fuld verdskyld/ oc betalning for synden/ som kand fortage Guds vrede och strenge retferdighed/ Nu ere io alle menniske syndere oc fortørne det euige gode/ der faar bør dem igen det euige onde/ aff huilcket inted Creatur kand hielpe dem/ huer aff oss ere skyldige thi tusinde pund oc den ene kand icke betale for den anden/ Fordi wi ere lige i skylden med huer andre/ Saa forbarmede fordi Gud sig offuer oss/ oc vilde at hans euige Søn/ skulde bliffue mēniske/ paa det at hand/ den vskyldige/ kunde met sin pine oc død betale alt vor skyld/ oc stille Guds retferdige vrede til freds/ Saa er fordi det vor største trøst/ naar wi forferdis oc bedrøffuis for vor skylds skyld/ at it Menniske er funden her paa iorden/ som haffuer tilstrecklige betalet vor skyld/ Saa ath Gud kand icke klage heller vere vred paa dem/ som Tro paa Jesum Christum/ Romano. 8. Thi den minste blods draabe som vd dryppede aff Christi legomme er nock til en betalning/ for alle verdsens synder/ Louen siger til menniskē/ betale det du est skyldig. Men Euangelium siger/ Tro paa Jesum Christum saa er skylden betalet/ Denne aarsage stadfester Esaias i sit 53 Capit: Herren lagde paa hannē alle vore synder/ oc ved hans saar ere wi bleffne helbrede/ hand er forknuset for vore synders skyld/ etc. Item S: Hans Baptist siger/ See Guds lam som Bort tager Verdsens synder/ oc scrifften er fuld aff saadanne vindesbyrd.

Den tredie aarsage

Den tredie aarsage/ Huorfaar vor HERre Christus bleff mēniske/ er/ at hand skulde vdi sin Mandom/ met Menniskelige røst/ obenbare Verden sin Himmelske Faders uilie oc raad/ oc forklare Propheternis scrifft/ Thi vdi denne syndige natur kand Menniskē icke taale Guds maiestets røst/ som wi haffue exempel hoss Sinai bierg/ oc i yrte gaarden/ den tid Christus bleff paa greben. Denne tredie aarsage/ beuiser vor HERre Christus selff Johan: 3. Jngen saa nogen tid Gud/ Men Sønen som er i Faderens skød hand haffuer obenbaret oss det. Jtem Heb: 1. J fordom tid talede Gud til Federne vdi mange maade ved Propheterne/ men nu i disse siste dage/ talede hand til oss ved sin Søn.

Den fierde aarsage

Den fierde aarsage/ er at Guds Søn kunde lide pine oc død for Menniskens slect/ Thi haffde hand bleffuen i ærens throne i Himmelen/ hoss sin fader/ Da haffde hueŕcken Dieffuelen heller Menniskēn kund plage hannem/ Saa bleff hand fordi Menniske/ paa det hand til en fuld betalning for Menniskens synder kunde fangis/ bindis/ suede blod/ hudstrygis/ Kronis/ Kaarsfestis och ihiel slaais/ Det stadfester S. Pouel til Philip: iij. Christus bleff sin Fader lydig til Kaarsens død/ Da vilde fordi hans kære Fader/ hand skulde bliffue Menniske/ paa det hand kunde lide kaarsens død/ Jtem. Rom: viij. Gud sende sin Søn i et syndige Køds lignelse/ at hand skulde bliffue et skyldoffer for synden.

Den Femte aarsage

Den Femte aarsage/ er/ paa det hand vilde gøre brølup met oss oc met en euig forbund tilhobe føye sig Mēniskens Slect/ oc bliffue ben aff vore ben/ oc kød aff vort kød/ paa det at ingen fordømmelse skal vederfaris dem som ere indplantede i hannem/ Om den euige tilhobe bindelse som sked er imellom Christum oc hans hellige Kircke/ taler S. Pouel til de Epheser i det v. Capitel. Trøste dig fordi der met/ at dit kød oc blod sider forklaret i Himmelen hoss Guds høyre haand.

Den Siette Aarsage

Den siette Aarsage huor faar Guds Søn bleff Menniske/ er/ at hand vilde bliffue sine Brødre lig i Verden/ (Dog foruden synd) oc vdi sin Mandom forsøge vort fristelse/ iemmer och nød/ paa det hand vilde bliffue en barmhiertige Bisp oc meglere/ emellom sin kære Fader oc oss/ Heb: v. Christus haffuer medlidelse met vor skrøbelighed/ i det hand er sielff frestet her vdi Verden/ oc veed vel huorledis det haffuer sig met oss arme Menniske.

Den Siuende Aarsage er denne

Paa det wi skulle haffue it vist vindisbyrd/ icke aleniste om Guds grumme vrede mod synde/ Men ocsaa om Guds store Kærlighed der hād haffuer til Menisken/ som offuer gaar alle Verdsens synder/ Det priser vor HERre Christus selff/ Johan. iij. Saa elsker Gud Verden. Jtem Rom: viij. Gud sparde icke sin egen Søn etc. oc S. Bernhardus siger paa det hand kunde befrij Suenden/ da sparde hand icke sin Søn.

Den Ottende Aarsage er denne

Paa det wi arme Menniske kunde formedelst Jesum Christum haffue it vist haab til det euige liff/ ellers haffde alle Menniske leffuit oc bort død/ foruden noget vist haab til salighed/ haffde icke Guds Søn bleffuit Menniske/ oc met sin verdskyld/ forhuerffuit oc loffuit oss det euige liff/ Dette stadfestis mange stede i Scrifften/ oc vor HERre Christus siger/ Huo som troer paa mig/ den skal haffue det euige liff/ men huo som icke troer/ offuer den bliffuer Guds vrede etc. Huo som begerer flere Aarsager/ den kand vdlede dennom aff den Engelske predicken oc himmelske loffsang/ som skede paa Christi fødsels nath/ [illegible] glede oss vdi Christo/ oc Tro at hand er vor Frelsere/ Konge oc HERre/ Jtem Gud Faders ære/ Vor hiertens fred oc rolighed/ oc at Gud behager oss vel/ oc wi behage Gud vel i hannem aleniste etc.

J disse forbeneffnde aarsager henger al Menniskens salighed/ Saa at vor genløsning findis i hans pine oc død/ vor affløsning vdi hans fordømmelse/ vor hellig gørelse i hans offer/ vor renselse i hans blod/ vore synders begraffuelse/ i hans graff/ vor legommers opstādelse/ i hans opstandelse/ vor vdødelighed i hans liff/ vor styrcke/ i hans Herredom/ vor syer uinding/ i hans himmel ferd/ Summa/ efftherdi alle himmelske liggende fæ/ findes i hannem/ och hoss hannem alene/ saa skulle wi fordi icke lede hoss nogen anden effter dem/ end hoss hannem/ Som S. Peder siger/ at der er inted andet naffn giffuet menniskēn/ etc. Jtem der er icke salighed i nogen anden/ etc. Thi vdi Christo aleniste haffuer Gud fader vdualt alle de Menniske som skulle bliffue salige/ dem lader hand kalde til sig/ ved sit hellige Euangelium/ de som ville lade sig kalde/ dem gør hand retferdige/ affløsser dem aff deris synder/ oc klæder dem met sin Søns retferdighed/ oc anammer dem til det euige liff/ Siden vil hand gøre dennom ærefulde til euig tid.

Her vdaff bekommer it forknuset oc sorigfult hierte en viss trøst/ i vor saligheds sag/ naar Sathan indskiuder sin gloende skud i Mennisken/ at du kandt da sige saa/ er ieg en syndere/ Da haffuer Christus rūdelige betalet for dem/ forskreckis ieg faar Guds vrede/ da haffuer Christus forskaffit mig Guds ondest oc venskab/ frøcter ieg mig for Guds strenge dom/ Da er Christus dømpt for min skyld/ oc vil forsuare mig paa domedag/ fryeter ieg faar døden/ da er Christus død for mig/ oc tilsiger mig Legomens opstandelse/ oc det euige liff/ frøcter ieg for Dieffuelen/ da er hand offuervundet aff Christo/ oc hans sigeruinding er min/ Gryer ieg for Helffuede da haffuer Christus værit der/ oc veldelige befriet mig der fra/ Rædis ieg faar Louens formaledidelse/ Da er Christus formaledidet før mig/ oc forskaffede mig benedidelse igen/ Er ieg skrøbelig/ da er Christus sterck i min skrøbelighed/ Kand ieg icke holde fast ved hannem/ Da holder hand dog hart ved mig/ saa at ingen skal røcke mig aff hans hender/ Summa/ Huad skader mig/ om ieg er megit skyldig/ efftherdi ieg haffuer en rig betalere/ Der er io ingen fordømmelse dem/ som ere indplantede i Jesu Christo/ Er hand met mig/ huo tør da fordømme mig? Viste wi icke saadan trøst/ da vaar det langt bedre wi vaare aldrig føde/ Den tid den hellige Bernhardus skulde dø/ Da sagde hand/ dette er min trøst ath Guds Søn haffuer tuende rettighed til Himmerigis Rige/ Den ene at hand er arffuing til Himmerigs rige/ i det hand er Guds naturlige Søn/ det beholder hand for sig selff/ Den anden rettighed forhuerffuede hand met sin pine oc død oc den gaff hand mig/ det er mig nock/ Tenck du lige saa/ naar tiden er kommen/ Gud alsommegtigste for sin Søns skyld/ vnde oss alle it gaat oc lyckſaleligt Nyt aar/ oc beuare oss met liff oc siel til euig tid/ Amen.

Prented i Københaffn aff Hans Vingaard.

